

Kolonialraadene have forlangt det. Det havde været ganske naturligt, om de selv havde forlangt det, men vi finde paa det herfra og saa skulde de tage imod det. At saa Kolonialraadene sige Tak, vi tage imod det, det tror Stam, det er en Sag, de ikke have haat den allermindste Indslydelse paa. Kolonialraadene have vist ikke haat megen Indslydelse paa, hvorledes Herren skal være, det har jeg allerede oplyst, at de ikke have haat, i alt Fald har den været af en anden Art, og det er meget rimeligt, at de ikke bryde sig om at misse denne Indslydelse, men meget villig tage mod Pengene. Det er, ligesom man vil sige til en uformuende Mand: Trænger Du til 100 eller 200 Kroner, saa vilde han jo sige: Ja Tak, og det var rimeligt, at han tog imod dem. Ogsaa dette er en Mærkelighed, at det slet ikke er Noget, der er forlangt af Kolonialraadene, men Noget, som Kommissionen er kommen til i sin Overveielse efter at have veiet frem og tilbage. Særligt er Kommissionen heller ikke enig om det, thi der er et Mindretal, som mener, at Balancen bør tilveiebringes paa anden Maade. Mindretallet har i ethvert Tilfælde den Fortjeneste fremfor Flertallet, at det dog vil gjøre Forholdet overflueligt; Mindretallet foreslaar tillige, at der skal paalægges vedkommende Der dels en direkte og dels en indirekte Beskatning (Afbrydelse af Lvermoes). Ja, det sidste, siger det ærede Medlem, vil Flertallet ogsaa, og han tænker vel paa Statterne. Ja, det vil Flertallet ogsaa, men det synes dog at gaa noget mere nødig ind derpaa. (Lvermoes: Lidt lempeligt). Ja, lidt lempeligt. Hvorledes er nu Kommissionen kommen til, at Derne skulde dække de 50,000 Dollars? Det er efter en meget omhyggelig Overveielse, den er kommen dertil, og navnlig derigjennem, at den har gjenemgaaet Budgettet og da foreslaaet adskillige Ting i Kolonialassens Budget forhøjet, og disse Forhøjelser, mener Kommissionen, skulde være et Lægemiddel, vel ikke snart, den siger, at der vil gaa Generationer, ja, jeg frygter for, at der vil gaa saa mange, at Lægedommen aldrig kommer. Nu skal jeg nævne noget af den Kur, som Kommissionen mener, at Derne skulde gjenemgaa, men jeg maa først forudsikke den Bemærkning, at jeg ikke kan negte, at Kommissionen, hvis Arbejde ligger for og som altfaa ogsaa ligger for til Kritik, aabenbart er, efter de Behandlinger, der her ere foregaaede før Jul 1878, ensidig i sin Sammensætning, thi det, man trængte til, var fremfor Alt en Undersøgelse af de agronomiske og sociale Forhold, og da navnlig det Første. Det er navnlig det, der trænger til at blive undersøgt. Man maa altfaa ikke forlange for meget af Kommissionen. Den har upaatvivelig gjort sit Bøbeste; men at den skulde være inde i Fabrikforholdene og de agronomiske Forhold, maa man isølge dens Sammensætning ikke forlange. Skylden i saa Henseende paahviler den ærede Fi-

nantsminister. Dens Forslag bærer ogsaa, forekommer det mig, Ensidighedens Præg. Som Midler, hoorned Kommissionen mener, at Den skal hjælpes, nævnes flere Ting. Først gives imidlertid en Skildring af, hvorledes Forholdene ere i det Hele, og det er da en bedrøvelig Skildring, der gives af Familieforholdene. De ere opløste baade blandt Hvide og Sorte. Det skal endogsaa være kommet saavidt — det veed jeg ad anden Veie — at den lutheriske Præst derovre siger, at han lægger ikke Vægt paa at faae den ægteskabelige Forbindelse sluttet, han vil hellere lade dem blive ved at leve paa Høst, som man siger, thi saasnart Ægteskab sluttet, løbe de fra hinanden, men medens de leve paa deres egen Vis, uden at Ægteskab er kommet istand, blive de sammen. Betænkningen siger egentlig det Samme; der staar vel ikke, at Præsten siger det, men man veed det efter Samtale med Præsterne; derimod staar der ikke, hvem af dem det er. Altfaa dette er Forholdet med Hensyn til Familielivet, og Kommissionen har jo ganske vist Die for, at det skulde forandres, og saa kommer man med Universalmidlet, Skolen. Man mener, at det er rent galt, at der kun er 4 Timers Skolegang om Dagen, og at Børnene kun gaa i Skole i Alderen fra 6—10 Aar. Det vil man have forandret til 6—12 Aar, og saa skal det formodentlig være de reglementerede 6 Timer; jeg hukker ikke, om det staar der. Derved haaber man, at der efter Generationer skal indtræde en Forandring. For at faae Skolen saaledes forbedret, foreslaar man da Forhøjelser i Budgettet. Nu er det langt fra mig at ville underurdere Skolens Betydning — jeg har noget Kjendskab til, hvad en Skole kan udrette —, men at den nogensinde skulde være istand til at fremkalde Hjem, hvor der ikke er Hjem iforveien, det betvivler jeg. Selv om man faar en Realskole derovre, som den sidste ærede Læser ønskede, kunde det vist ikke hjælpe i den Henseende. Mig forekommer det, at den naturlige Gang i Tingen vilde være, at man sagde: Det Onde, der er tilstede, er, at der ikke eksisterer Familieliv derovre, at der ikke eksisterer Eiendom; der er paa Landet kun 50—60, der have nogen Eiendom, men Resten er eiendomsløs, deri ligger Ondet, og vi maa se at faae fremaldt Tilstande, hvorved det kan forandres. Der maa da først skabes Hjem, saa kommer bagefter Skolen og alle disse ydre Ting, som den ærede Kommission taler om. Jeg haaber, at ærede Herrer have selv gjenemlæst Betænkningen, og de ville da vide, at blandt andre Midler, der nævnes, ansøres flere Jordensdøre — Antallet skal, tror jeg, forvandles fra 3 til 6 — lidt Forandring i Hospitalsvæsenet og maasse nogle flere Læger; kort sagt, det forekommer mig, at det helt igjærnem er et ydre Apparat, man vil skaffe tilveie, istedetfor at Forandringen maa udgaa indfra. Vi ere dog ikke herhjemme uenige